

6-4-23

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Aan

Minister VWS
Minister LZS
Staatssecretaris VWS

Deadline: 31-03-2023

Ontworpen door

nota

(ter beslissing) Aankondiging monitoring stapeling eigen betalingen (29689 nr. 1176)

Datum Document
19 maart 2023

Kenmerk
3519403-1043943-Z

Bijlage(n)
1

DGCZ
DGLZ

1. Aanleiding

De vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft u vragen gesteld naar aanleiding van uw brief aan de Tweede Kamer d.d. 23 december 2022 "Aankondiging monitoring stapeling eigen betalingen".¹

2. Geadviseerd besluit

Akkoord te gaan met de antwoorden en deze te laten versturen aan de vaste commissie voor VWS van de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

In het Coalitieakkoord is aangegeven dat de stapeling van eigen bijdragen in de zorg wordt gemonitord en tegengegaan. Ter uitvoering van het Coalitieakkoord heeft u in uw brief van 23 december 2022 (zie evt. de bijlage) aan de Tweede Kamer de monitor aangekondigd alsmede een onderzoek naar de specifieke situaties van gezinnen met jonge kinderen waarbij één van de ouders intramurale zorg vanuit de Wlz ontvangt. Dit laatste onderzoek is al toegezegd door uw voorganger bij brief van 28 december 2020.²

Op dit moment is het CBS bezig met het ontwerpen van de monitor. Het CBS heeft daarbij aangegeven dat de data over de jaren 2015-2020 in zijn geheel wordt verwerkt tot één of meerdere Statlinetabellen op de website van de Monitor Langdurige Zorg (MLZ). Het is vooralsnog de bedoeling dat u voor de zomer de Tweede Kamer kan informeren over het afgerond en openbaar zijn van de monitor alsmede (voor zover nodig) een toelichting daarop.

¹ Kamerstukken 2022/23 29 689, nr. 1176

² Kamerstukken 2020/21, 34 104, nr. 315

Naar aanleiding van uw brief van 23 december 2022 heeft de vaste commissie voor VWS vragen aan u gesteld. In grote lijnen komen de vragen en antwoorden op het volgende neer:

Kenmerk

3519403-1043943-Z

- Een aantal fracties vraagt naar de scope van de monitor en verzoekt de monitor uit te breiden naar niet-wettelijke eigen bijdragen.

In uw antwoorden licht u als volgt toe waarom de scope niet verbreed wordt: de monitor stapeling eigen bijdragen heeft betrekking op eigen bijdragen die verzekeren moeten betalen voor verzekerde zorg (Zvw en Wlz) of ondersteuning vanuit de Wmo 2015. Het gaat dan om het verplicht eigen risico in de Zorgverzekeringswet (Zvw), eigen bijdragen in de Zvw voor hulpmiddelen, extramurale farmacie, ziekenvervoer, kraamzorg en mondzorg, de eigen bijdragen verschuldigd op basis van de Wet langdurige zorg (Wlz) en ten slotte de eigen bijdragen onder de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015). Voor zover burgers voor begeleiding, vervoersvoorzieningen en andere vormen van maatschappelijke ondersteuning gebruik maken van een Wmo-voorziening, zijn zij daarvoor in beginsel het abonnementstarief Wmo verschuldigd. Deze eigen bijdrage wordt daarom ook meegenomen in de monitor. Dat geldt ook voor de eigen bijdrage voor algemene voorzieningen met een duurzame hulpverleningsrelatie; hierop is het abonnementstarief Wmo van toepassing en ook dat wordt meegenomen in de monitor. De monitor heeft géén betrekking op andere eigen bijdragen voor algemene voorzieningen onder de Wmo 2015, vanwege het ontbreken van data.

Daarnaast worden andere betalingen voor zorg en ondersteuning, zoals de nominale premie en een eventuele premie voor een aanvullende verzekering in de Zvw, niet meegenomen. Ook eventuele bijkomende kosten die voortvloeien uit een bepaalde zorg- of ondersteuningsbehoefte, zoals extra energiekosten, begeleidingskosten, kleding en was-kosten en vervoerskosten en die niet onder de verzekerde zorg vallen, worden niet meegenomen. De voornaamste redenen daarvoor is dat uitgaven voor deze vormen van (zelf)zorg niet worden geregistreerd/bijgehouden en van persoon tot persoon ook erg kunnen verschillen afhankelijk van de persoonlijke voorkeur.

Uit de monitor als zodanig kunnen nog geen conclusies getrokken worden over eventuele groepen die mogelijk te maken hebben met een onevenredige stapeling van eigen bijdragen. We verwachten niet dat de monitor zulke specifieke inzichten levert. Op dit moment onderzoeken we wat we eventueel uit de cijfers zouden kunnen afleiden aan stapeling voor bepaalde groepen. In de antwoorden is dit ook aangegeven.

- Een aantal fracties vraagt aandacht voor de betaalbaarheid en toegang van zorg als gevolg van stapeling van eigen bijdragen en wijst op het risico van zorgmijding.

In uw antwoorden geeft u aan welke maatregelen het Kabinet heeft genomen om zorgmijding om financiële redenen tegen te gaan.

- Tot slot vraagt een aantal fracties aandacht voor de stapeling van eigen bijdragen voor "jonge" wlz-gerechtigden: zij hebben een groot deel van hun leven te maken met eigen bijdragen in tegenstelling tot mensen die niet of op latere leeftijd intensieve zorg nodig hebben.

In uw reactie geeft u aan dat deze monitor hier geen inzichten in geeft, omdat niet naar de duur van eigen bijdragen gekeken kan worden.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

De monitor stapeling eigen bijdragen is opgenomen in het Coalitieakkoord. U heeft de monitor aangekondigd in uw brief aan de Tweede Kamer van 23 december 2022. Op 21 juni a.s. is er naar verwachting een debat over de Zvw waarin naar verwachting ook de monitor stapeling eigen bijdragen aan de orde zal komen.

Kenmerk

3519403-1043943-Z

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Iederin c.q. organisaties in de geboortezorg (NVOG, Bo Geboortezorg en KNOV) hebben brieven gestuurd aan de vaste commissie voor VWS van de Tweede Kamer (zie evt. de bijlagen). Sommige vragen lijken een verband te hebben met de brieven. In de brief van Iederin wordt gevraagd om alle kosten die met zorg samenhangen mee te nemen in de monitor. In de antwoorden is aangegeven welke eigen bijdragen wel en welke niet worden meegenomen. Het gaat daarbij niet om alle bijdragen die mensen kunnen maken voor zorg. De brief van de geboortezorgorganisaties betreft het verzoek alle bijdragen in de geboortezorg mee te nemen in de monitor. Alle eigen bijdragen voor verzekerde geboortezorg worden meegenomen. De geboortezorgbrief bevatte ook andere elementen die geen betrekking hebben op de monitor en waar in de antwoorden dan ook niet op wordt ingegaan.

c. Financiële en personele gevolgen

Nvt

d. Juridische aspecten haalbaarheid

Nvt

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Het antwoord op de vragen is intern afgestemd MEVA en DMO en extern met het ministerie van SZW, CBS en het Zorginstituut Nederland.

f. Gevolgen administratieve lasten

Nvt

g. Toezeggingen

Nvt

h. Fraudetoets

Nvt

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.